

СИСТЕМАТА НА СЧЕТОВОДНИТЕ СМЕТКИ И ДВОЙНОТО ЗАПИСВАНЕ ПО ТЯХ. ОБОЩАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА ОТ СЧЕТОВОДНИТЕ СМЕТКИ. ОБОРОТНИ ВЕДОМОСТИ

гл. ас. д-р И. Кулова

2020 г.

4. ВИДОВЕ СЧЕТОВОДНИ СТАТИИ

► а) Прости

Д-т с/ка

К-т с/ка

► б) Сложни

Д-т с/ка

Д-т с/ка

К-т с/ка

или

Д-т с/ка ...

К-т с/ка ...

К-т с/ка ...

К-т с/ка ...

5. СИНТЕТИЧНО И АНАЛИТИЧНО ОТЧИТАНЕ

- **Синтетични сметки** – чрез тях се получава обобщена и синтезирана информация (само в стойностно изражение) за състоянието и измененията в отделните отчетни обекти.
- **Аналитични сметки** - чрез тях може да се получи различна по степен на детайлизация информация, както в натурално, така и в стойностно изражение.

6. ОБОРОТНА ВЕДОМОСТ

Оборотната ведомост е средство за обобщаване и проверка на данните в счетоводните сметки и на взаимната връзка между тях в процеса на прилагане на способа на двойното записване в системата на счетоводните сметки за определен период от дейността на предприятието. По форма тя е таблица, в която намират отражение, освен оборотите на сметките, и техните начални и крайни салда.

ОБОРОТНА ВЕДОМОСТ

№	Наименование на счетоводните сметки	Начално салдо		Обороти		Крайно салдо	
		Д-т	К-т	Д-т	К-т	Д-т	К-т
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
⋮							
ОБЩО:		X	X	Y	Y	Z	Z

Казус 1

Предприятие „Х“ има следния баланс към 01.03.200..г.:

Баланс на „Х“ ООД, гр. Пловдив към 01.03.20... г.

Актив		Пасив лв.	
Балансови статии	Сума	Балансови статии	Сума
1. Р с/ка в лв.	17 000	1. Основен капитал	6800
2. Стоки	600	2. Персонал	7000
3. Каса в лв.	5200	3. Доставчици	6 000
		4. Дългосрочни заеми	3000
Сума на актива:	22 800	Сума на пасива:	22 800

През месец март са извършени следните стопански операции:

1. На 01.03.20..г. са изтеглени от разплащателната сметка в лева 10 000 лв. и са внесени в касата на предприятието.
2. На 01.03.20.. г. съгласно фактура са закупени стоки на стойност 600 лв., като стойността е платена в брой, съгласно разходен касов ордер (РКО).
3. На 02.03.20..г. съгласно разчетно-платежна ведомост е изплатено задължението към персонала на стойност 7 000 лв. от касата на предприятието.
4. На 03.03.20..г. е погасен полученият дългосрочен банков заем – 3 000 лв. със средства от Р с/ка в лв
5. На 04.03.20..г. съгласно платежно нареждане е изплатено задължението към доставчиците на стойност 4 000 лв. от разплащателната сметка.

Иска се: 1. Да се открият счетоводните сметки; 2. Да се съставят счетоводни статии по стопанските операции; 3. Да се разнесат данните по счетоводните сметки; 4. Да се приключат счетоводните сметки; 5. Да се състави оборотна ведомост.

Казус 2

Предприятие „Х“ има следния баланс към 01.01.20..година:

БАЛАНС НА ПРЕДПРИЯТИЕ „Х“ към 01.01.20..г.

Актив

Пасив ХИЛ.ЛВ.

Балансова статия	Сума	Балансова статия	Сума
1. Сгради	120	1. Осн. капитал, из. регистрация	180
2. Машини и оборудване	60	2. Общи резерви	66
3. Транспортни средства	45	3. Неразпределена печалба от мин. год.	50
4. Материали	22	4. Получени дългоср. заеми	27
5. Незавършено производство (Разходи за основна дейност)	25	5. Задължения към персонала	23
6. Вземания от клиенти	8	6. Задължения към доставчици	9
7. Разплащателна с/ка в лв.	70		
8. Каса в лв.	5		
Сума на актива:	355	Сума на пасива:	355

Казус 2

През месец януари са извършени следните стопански операции:

1. Изтеглени са от разплащателната с/ка в лева 23 000 лв. и са внесени в касата на предприятието.
2. Получено е банково бордеро, че клиентите са превли дължимата сума по разплащателната сметка.
3. Съгласно разчетно-платежна ведомост (РПВ) е изплатено задължението към персонала от касата на предприятието.
4. Получена е готова продукция за 18 000 лв. Същата е заприходена в склада на предприятието.
5. Погасена е част от получения банков заем – 2 000 лв. със средства от Рс/ка.
6. Съгласно ПН е изплатено задължението към доставчиците от Рс/ка.
7. Съгласно фактура са закупени материали за 1 000 лв. Сумата е платена в брой от касата съгласно разходен касов ордер (РКО).
8. Закупено е офис обзавеждане за 700 лева със средства от касата съгласно фактура и РКО.

Казус 2

Иска се:

1. Да се открият счетоводните сметки, като се има предвид, че отчетните стойности на амортизируемите активи са:

- Сгради – 144 000 лв.;
- Машини и оборудване – 79 000 лв.;
- Транспортни средства – 54 000 лв.

Амортизацията на ДМА е в размер на 52 000 лв.;

2. Да се съставят счетоводните статии за стопанските операции;
3. Да се разнесат данните по счетоводните сметки;
4. Да се приключат счетоводните сметки;
5. Да се състави оборотна ведомост.

1. СЧЕТОВОДНИ СМЕТКИ

- Системата на счетоводните сметки представлява способ за икономическа групировка, текущо отчитане и контрол на състоянието на обектите на отчитане и измененията в тях в резултат на стопанските операции.

1. СЧЕТОВОДНИ СМЕТКИ

► В счетоводните сметки се съдържа информация за началното състояние, измененията (положителни и отрицателни) и крайното състояние на отчитаните обекти. Счетоводните сметки имат **Т-образна** форма и две страни – лява наречена **дебит** и дясна наречена **кредит**. Всяка счетоводна сметка има свое наименование, което характеризира обекта, който се отчита чрез нея.

Пример: Строеж на счетоводна сметка Каса в лв.

Дебит	с/ка Каса в лева	Кредит

1. СЧЕТОВОДНИ СМЕТКИ

В зависимост от връзката на счетоводните сметки със счетоводния баланс те биват:

- ❑ **активни;**
- ❑ **пасивни;**
- ❑ **активно-пасивни.**

Дебит

СХЕМА НА АКТИВНА СМЕТКА

Кредит

Начално салдо (НС)**Увеличения (+)****Дебитен оборот (ДО):** = Сума от
Увеличенията**Дебитен сбор (ДС):** = НС + ДО**Крайно салдо (КрС):** = ДС - КО**Намаления (-)****Кредитен оборот (КО):** = Сума от
Намаленията

Дебит

СХЕМА НА ПАСИВНА СМЕТКА

Кредит

Намаления(-)

Дебитен оборот (ДО): = Сума от
Намаленията

Начално салдо (НС)

Увеличения(+)

Кредитен оборот (КО): = Сума от
Увеличенията

Кредитен сбор (КС): = НС + КО

Крайно салдо (КрС) = КС – ДО

2. ВРЪЗКА МЕЖДУ СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС И СЧЕТОВОДНИТЕ СМЕТКИ

- ▶ В началото на всяка отчетна година (към 1 януари) сметките се откриват на база информацията от началния счетоводен баланс.
- ▶ В края на отчетния период на база информацията за крайните остатъци по счетоводните сметки се съставя крайния счетоводен баланс към 31 декември на отчетната година.

3. СЧЕТОВОДНИ СТАТИИ

- ▶ Счетоводна статия се нарича счетоводното записване направено за отразяване на стопанска операция.
- ▶ Счетоводната статия е материализация на **метода на двойното счетоводно записване**. За него е характерно, че всяка стопанска операция се отразява най-малко посредством две счетоводни сметки, като едната се дебитира, а другата се кредитира с една и съща стойност. По този начин се осъществява кореспонденцията на счетоводните сметки.

3. СЧЕТОВОДНИ СТАТИИ

Пример:

На 01.03.2017 г. съгласно фактура са закупени материали на стойност 500 лв. Като стойността е платена в брой, съгласно разходен касов ордер /РКО/.

01,03,2017

Д-т с/ка Материали 500

К-т с/ка Каса 500

съгл. Фактура № и РКО №